

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Анна Илчева Цоловска, СУ "Св. Кл. Охридски"
Доцент по професионално направление: 8.2.Изобразително изкуство
По процедура за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор” по научна специалност 05.08.04
„Изкуствознание и изобразителни изкуства”

КЪМ
НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ
ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА

КАТЕДРА „МЕТАЛ“

С кандидат: Николета Красиминова Иванова

Тема:

„МОНУМЕНТАЛЕН РЕЛЕФ ОТ МЕТАЛ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ХХ ВЕК”

Представеният дисертационен труд се състои от две части - 217 страници текстова и приложение със снимков материал от 86 страници. Текстовата част съдържа увод, изложение в четири глави, заключение и списък на използваните източници - библиография. Библиографията включва 125 заглавия. Източниците на цитиране са изнесени под линия. Приложението съдържа 290 фотографии подкрепящи теоретичното изследване, които са представени в отделно книжно тяло. Двеста седемдесет и четири от тях са авторски.

Общи бележки за дисертационният труд

Заглавието на дисертационният труд отговаря на неговото съдържание с максимална прецизност. То подчертава значението на монументалността и пластичната характеристика на формата; видът на материала и техниката на направа на художествения обект и регионалността. Целите и задачите, формулирани в увода на дисертационния труд се отнасят към разглежданата тема и притежават яснота и конкретност. Отделните глави разкриват предмета на анализа, разглеждат тезите на автора и ги защитават със съответните теоретически и практически примери.

Целта на дисертацията е да се изследва проблема за развитието на монументалния релеф от метал в България през ХХ в., с характерните за него явления, като са избрани конкретни жанрове и точно определени периоди в съответното направление. Подчертавам като достойнство на работата това, че докторантът отчита социалния аспект на разглежданото от него изкуство с изключителна обективност в преценките си, независимо, че не е живял в по-голяма част от времето, в което се случва изследвания от него процес или е бил съвсем млад.

Авторското мнение в дисертацията е добре мотивирано и защитено. Текстът стилистически е издържан на много високо ниво. Аз горещо препоръчвам да бъде издаден.

За създаването на текста е използвана значителна по обем литература, която съответства на предмета и обекта на изследването. Описани са 20 книги, 13 сборници, 72 статии, 6 интернет източници, 11 каталога, 2 издания на английски език, едно на руски език и са проведени 11 интервюта с български автори по темата на дисертацията.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложено отношение

Настоящият дисертационен труд се представя като една отлична и последователна документация, отнасяща се до проследяване развитието на конкретно пластично направление, за което спомага направеният във всяка глава исторически преглед и разгледаните и анализирани примери, предмет на изследването.

Основните задачи, които автора си поставя включват определяне на характеристики, които описват тенденциите в развитието на монументалния релеф от метал през XX в. на основата на изведени типични белези, подкрепени от съответните примери и ролята на различните видове метал, използвани за изработването им спрямо пластичната и тематична образност, както и перфектна хронологизация и описание.

Настоящата дисертация представлява достоверен източник на информация и предполага допълващо и последващо развитие на темата.

Изследването намира и анализира дълбинните общи идейни и социално-икономически основания и тематика, довели до съответна образност.

Текстът би могъл да послужи както на преподаватели и студенти работещи в полето на скулптурата и пластичните изкуства, историята и теорията на изкуството, така и на по-широк кръг читатели, които имат интерес в областта на монументалното и социално ангажираното изкуство и формите на визуална пропаганда и изказ.

Теоретичен модел и методика на изследването

Заклученията, направени в изследването са изведени на основата на следните методологични подходи, изброени по степен на значение: емпиричен; исторически; биографичен; системен; синергетичен в смисъл на съгласуване на подсистемите и толерантност; комплексен; аналитичен. Като цяло трудът се определя като конвергентен, т.е. обобщен е натрупаният научен фонд под формата на описание на посоките в развитието на монументалния релеф от метал през XX в.

